

Benvinguda a Barcelona als PO d'Europa, 22-25 de maig 2015

Benvinguts a Catalunya i a Barcelona, Benvinguts, de debò.
 No us fem una salutació només de ritual, us la fem amb tot el cor.
 En breus paraules us volem explicar on veniu i en quin moment veniu.
 Veniu a Catalunya, de la que amb tota seguretat heu sentit dir que viu un moment especial.
 I veniu a Barcelona, també en un dia molt especial, coincidint amb les eleccions municipals.

1. Moment especial per Barcelona

En concret, amics, veniu a Barcelona. Els que som d'aquí i avui us rebem ens sentim hereus de la Barcelona romana, de la de l'Edat Mitjana que ens deixà tants monuments gòtics, de la Barcelona industrial i de les lluites obreres del s. XIX, del modernisme, d'en Gaudí. Benvinguts a aquesta ciutat oberta al mar i a la muntanya, de bon clima, de bons carrers, de bon menjar, de bona gent. Us rebem amb el mateix esperit que Cervantes deia de Barcelona "archivo de la cortesía, albergue de los extranjeros, hospital de los pobres... correspondencia grata de firmes amistades y en sitio y en belleza, única".

Però des de 1992 amb les Olimpíades, Barcelona ha sofert una enorme transformació. Per bé i per mal. D'una banda ha millorat, alguns en diuen "ciutat d'èxit", no fa gaire, un novel·lista de prestigi l'anomenava "La ciutat dels prodigis", Woody Allen li dedica una pel·lícula i "el Barça" guanya. Però ha sigut una transformació amb sofriment, i encara ho és... Ja no és la ciutat industrial i obrera que havia sigut i ha deixat enrere molt atur i fàbriques que queden com esquelets del passat. S'ha convertit en una ciutat de serveis, de manera molt especial com aparador pel turisme. Avui oferim sobretot sol, platja i hotels.

Però pitjor. L'hem convertit en una ciutat cínica... hem fet un "centre" elegant de disseny destinat al turisme i expulsem a la perifèria els problemes, el dolor, les drogues i la marginació. Ens anem "americanitzant". En poc temps, a dintre mateix de Barcelona s'han "accentuat" les desigualtats socials. Els barris de renda alta tenen uns ingressos de 36.000 Euros per persona, sis vegades més que els de renda baixa, de 6.000 Euros per persona.

Maragall, el gran poeta català, després d'un conflicte greu al 1909 que va tenyir de sang els carrers de la ciutat, parlava de les dues cares de Barcelona: la de la cara amable i oberta i la del sofriment i del refús. Era l'Oda a Barcelona.

Com a Capellans Obrers que us acullim volem que veieu les dues cares, i us acompanyarem a veure alguns aspectes de la cara del sofriment, que és amb la que hem viscut com a Capellans Obrers durant quasi tota la vida.

És molt important que hàgiu vingut precisament aquests dies. Demà passat hi ha eleccions municipals i al mateix vespre del diumenge, amb els resultats electorals com si fos un termòmetre, podreu veure quina de les dues barcelones pesa més avui en la consciència ciutadana.

2. Moment especial per Catalunya

És també un moment molt especial per Catalunya. En resum, diríem que per dos aspectes:

Crisi econòmica i fractura social.

Des de fa sis anys, -com a tot Europa però d'una manera especial aquí- vivim en una crisi social i econòmica de difícil solució i dimensions incommensurables. Crisi que ha significat

la ruptura del pacte social entre capital i treball que va fer possible l'Estat del Benestar a Europa, però que ha afectat de manera molt diversa segons les condicions prèvies en les que es trobava cada país. I que ha afectat a la classe obrera d'Espanya de manera més greu que a la majoria de països de la UE, com ara Grècia. De manera més concreta encara, ha afectat el model econòmic i social de Catalunya. Hem iniciat un greu procés de dualització social. Mireu només aquestes xifres que parlen soles:

Taxa d'atur a Catalunya: al 2008, 5'6 % - al 2013, 23'5 % - al 2015, 20'5 %

Tots els informes oficials, de banca i d'universitats, certifiquen la fractura social des de 2008.

A finals del 2014, de 7'5 Milions d'habitants que som a Catalunya

2.200.000, quasi el 30 % de la població viu en situació de pobresa

288.000 nens i nenes, el 23'7% dels catalans menors de 16 anys viu en risc de pobresa.

(percentatge 8,8 punts superior al de l'any 2008 segons dades oficials de l'Institut Català d'Estadística)

El 13,7% menors de 18 anys viu en llars amb nivell de pobresa alta: increment de més de 4 punts des de 2008, el més alt de la UE després de Romania i Bulgària

Persones aturades sense cap prestació: 2012: 278.000 2013: 550.000

Famílies amb nens i amb tots els seus membres a l'atur: 2007: 324.000 2010: 714.000

Crisi política i moral

Òbviament aquestes xifres són l'expressió d'un gravíssim problema moral: la societat que les tolera sense posar-hi remei és una societat malalta.

És el model neoliberal que la dreta, aquí representada pel Partit Popular i per Convergència i Unió, aplica en polítiques socials. Per exemple, des de 2010, a Catalunya la sanitat pública ha reduït la plantilla en el 15%, quasi 6.000 treballadors seguint un procés de privatització. A ensenyament la inversió per alumne s'ha reduït quasi en 700 euros per alumne/any.

Potser les retallades a Sanitat i Ensenyament són més o menys semblants a d'altres països. Però volem explicar-vos un problema d'aquí que no té paral·lel a d'altres països: el problema de l'habitatge i els desnonaments. En aquest tema tenim una legislació diferent de la resta del món. Aquí la família que no pot pagar la hipoteca a la que es va comprometre al comprar, és expulsada del pis, queda al carrer, però continuarà havent-la de pagar fins al final i amb el sou embargat pel banc com a garantia.

Heus aquí alguns titulars:

Espanya té 3 Milions de pisos buits, però des de 2007 s'han produït 350.000 desnonaments.

Catalunya té 450.000 pisos buits i 230.000 famílies sense habitatge.

Nombre de desnonaments executats:

a Espanya: al 2012 - 101.034 = 276 diaris ----- al 2013 - 67.189 = 144 diaris

a Catalunya, des de 2007, 50.000. Només a Barcelona i només durant el passat mes de novembre se'n van fer un total de 350. Una mitjana diària de 16,6. El Districte on se'n van fer va ser Nou Barris, amb 52 i el barri que més va ser el Raval amb 27.

Per contrast, el rescat de la Banca ha costat 82.000 M. d'euros (uns 2000 € a cada espanyol). Però ningú ha anat a la presó i encara ningú ha sigut judicat.

Mesures repressives: nou Codi Penal, Llei de Seguretat

Espanya –i Catalunya- ens hem convertit en una societat repressora. Estadísticament, des de 2008 la delinqüència ha baixat, però estranyament hem passat de ser la població menys penada d'Europa a ser la més penada. En pocs anys hem passat de tenir 6000 presos a tenir-ne pràcticament el doble. Senzillament perquè s'ha canviat el Codi Penal. Necessitem castigar més severament els petits delictes.

Crisi dels Partits Polítics en tant que instruments de la democràcia. Corrupció.

Conseqüència i alhora causa de tant malestar ha sigut la profunda crisi d'aquest model de democràcia. Els partits han sigut obedients als interessos de les mateixes oligarquies econòmiques que han provocat la crisi i les solucions que el sistema proposa l'han agreujat encara més: retallades, privatitzacions, desmantellament de l'estructura del serveis públics. Desconfiem avui dels Partits i d'una Europa contrària als interessos socials.

Però sobretot per la corrupció. La corrupció ha penetrat als intersticis de gairebé tots els partits. Cada dia apareix un nou cas que deixa petit el cas descobert al dia anterior. Però tots queden pràcticament impunes. La societat viu en el desànim i cansament.

Però també en la indignació. Aparició dels nous moviments socials i polítics

Aquests dies fa quatre anys, a partir del 15-Maig del 2011, les places d'Espanya i de Catalunya es van omplir de joves "indignats" procedents de totes les esferes ideològiques i socials. Hi van viure sota tendes de campanya i dormint al carrer durant gairebé tres mesos. Va ser una escola de democràcia, de participació, del despertar de centenars de milers de joves disposats a denunciar el capital, les exigències del neoliberalisme i a construir un nou model econòmic.

Va ser un moment d'esperança i eufòria. Semblava que allò vell podia acabar-se tot i que no es veia com podria néixer el nou.

Han passat quatre anys i aquella flamarada no s'ha apagat, s'ha transformat en noves formes de fer política amb el propòsit de subvertir l'ordre, han aparegut nous actors socials, alguns dels quals encapçalats per persones molt emblemàtiques del món cristià. Alguns dels nous partits polítics que es podran votar diumenge són els hereus d'aquell moviment.

Però el sistema és implacable. Fa pocs dies, quatre anys després dels fets, vuit joves d'aquell moviment han estat condemnats a tres anys de presó. Simplement per manifestar-se, no per violència o impedir les funcions normals d'una societat. I no se sap perquè aquests vuit i no els altres milers que es manifestaven.

Naixement del procés d'identitat i nacionalisme polític

Amics, encara un altre tema del que segurament n'heu sentit parlar i del que també segurament ens en voldreu fer preguntes: la creixent consciència de Catalunya com a nació.

No tenim la solució, però volem compartir el nostre sentiment.

Les senyals d'identitat de Catalunya vénen de fa més de mil anys i al llarg d'aquesta dilatada història han tingut expressions polítiques, artístiques, en la literatura i arquitectura, en el model econòmic i industrial, culturals, en la tradició popular i de manera molt especial en la llengua, mantinguda com un patrimoni de tots que ha sobreviscut malgrat llargues èpoques de prohibició i persecució per part del govern de l'Estat.

Però des de fa uns cinc anys Catalunya viu de nou en un conflicte permanent amb les estructures polítiques i judicials de l'Estat Espanyol. El franquisme va suposar la imposició militar i a sang i foc d'un model centralista que trencava l'inicial respecte que abans de Franco havien començat a tenir les diferències territorials i culturals del País Basc i Catalunya. Resoldre aquest tema de segles era un dels deures del pacte de la transició.

Però amb el temps la interpretació que s'ha fet d'aquell pacte ha sigut progressivament restrictiva respecte de Catalunya amb intents de tornar al règim centralista anterior, de manera que avui la majoria de la població de Catalunya no se sent respectada ni en la dimensió cultural ni en l'econòmica.

La funesta gestió que els partits majoritaris han fet d'aquest problema ha fet reviure uns sentiments d'identitat que semblaven adormits des de feia segles i s'han expressat amb força, emotivitat i cohesió i de moltes maneres. De manera molt visible davant del món amb cinc

grans manifestacions públiques i no-violentes de més d'un milió de persones cada una d'elles tenint totes elles el denominador comú de l'exigència del Dret a Decidir.

El futur és incert. Però aquí us volem manifestar que, al marge de quina sigui la solució política a la que s'arribi, aquest sentiment d'identitat col·lectiu és cert i sincer i que nosaltres el compartim. I, a més, que, de manera majoritària, la Jerarquia de l'Església catalana –a diferència de la Conferència Episcopal Espanyola- l'ha acompanyat amb respecte.

3. Moment especial per l'Església

Per acabar, volem també compartir amb vosaltres el model d'Església i de societat en relació a la fe que estem vivint.

És també un moment molt especial en aquest aspecte perquè Espanya, però de manera més especial encara Catalunya, estem vivint un procés accelerat i ens sembla que irreversible de laïcització. Catalunya ha deixat de ser un país catòlic practicant, potser el més “laïcitzat” d'Europa.

Des de finals del franquisme el percentatge de compliment dominical ha baixat rapidíssimament. Aleshores la mitjana era d'un 60%. Ara, en els barris on vivim nosaltres el compliment dominical és entre un 1 i un 3%, al centre de Barcelona entre un 3 i un 5 % i a les zones rurals entre un 5 i un 7 %. El nombre de bateigs, de Primeres Comunions, de casaments o de funerals per l'església ha baixat dràsticament. Però curiosament això no és contradictori en què “per votació popular” s'acabi d'elegir “Catalana de l'any” a una monja per la seva dedicació als pobres.

A més d'aquelles causes més generals sobre la progressiva autonomia de la societat que el Concili va fer seves com a positives “senyals dels temps”, ens sembla que aquí hi ha unes causes pròpies, que pesen fortament en la consciència col·lectiva. Entre aquestes “causes pròpies” en citaríem dues:

La primera, la legitimació de la Guerra Civil i del franquisme que va fer la Jerarquia. La venjança, humiliacions i crims arbitraris del franquisme fins al 1950 (més de 500.000 assassinats) van deixar una profunda cicatriu en el subconscient col·lectiu. La complicitat de la Jerarquia ha deixat una ferida oberta que es mantindrà oberta mentre no hi hagi un explícit reconeixement de l'error.

I posteriorment la continuada vinculació de l'església amb el franquisme, que té el punt de partida en el fet de creure que és possible evangelitzar des del poder.

Només en un breu període l'esperit del Concili va estar present a l'església espanyola. Fou durant la transició, un període relativament breu tot i que molt decisiu i per influència de Pau VI. Va aparèixer una església de base viva, fou el moment dels PO a Catalunya, de presència pastoral al barri i d'enfrontament d'aquesta església amb el règim que el va portar a una certa repressió, persecució i fins i tot a la creació d'una presó especialment per capellans.

Després es va tornar al model d'església tancada sobre si mateixa, reivindicadora de privilegis, vinculada a la dreta política, allunyada de la problemàtica social, obsessionada per la moral sexual, amb una imatge poc amable i sinistra de la jerarquia.

Amics de tot Europa, des d'aquesta
Barcelona contradictòria,
Catalunya amb tantes dificultats i tantes esperances,
Església en un món laic i definitivament sense poder,
sigueu Benvinguts, com a germans obrers i com a
ciutadans de Barcelona per tres dies,
catalans en la lluita per la justícia,
creients en l'evangeli de Jesús.

Col·lectiu de Capellans Obrers de Catalunya